

Дани су све топлији, све више времена се проводи напољу. ДВ се код водећих стручњака распитао зашто су на отвореном мале шансе за заразу коронам, како утичу Сунце и ветар и да ли се треба клонити пушача или спортиста?

Да ли је напољу сасвим безбедно?

Аеросоли, мајушне честице које лебде ваздухом, главни су кривац за преношење корона-вируса. Према налазима научника, ово се посебно дешава у затвореним просторијама. „Зато што је циркулација ваздуха на отвореном много већа. Имате струјање ветра па се тако врло брзо концентрација аеросоли разређује“, каже нам Нико Мутерс, шеф Института за јавно здравље при Универзитетској клиници у Бону.



Слично каже и вирусолог Александер Кекуле, али додаје – то све важи ако се и на отвореном држи одстојање од најмање метар и по. „Ако не држите то одстојање, гледате се лицем у лице и гласно причате, певате, вичете, пљујете – онда се, уместо аеросолима, можете заразити капљично.“

Студије потврђују да је опасност од заразе напољу екстремно ниска. Једно истраживање из Кине је узело под лупу 7.324 случаја заразе – само један се десио на отвореном. Кекуле каже да то исто важи за мутације вируса – оне су нешто заразније, али мере остају исте. „Мутанти не лете даље“, каже вирусолог.

Како утиче ветар?

„Што ветровитије, то ће пре бити развејани облаци аеросоли које човек производи“, каже Герхард Шојх, физичар и истраживач аеросоли. На питање да ли је рецимо на ливади где бораве различите групе људи могуће да ветар однесе аеросоли од једне до друге групе, Шојх каже да је то практично немогуће.

„Само због телесне температуре се ствара нека врста ваздушне струје која углавном, као код камина, иде на горе“, прича овај физичар за ДВ. Јер, телесна температура од око 37 степени углавном је виша од спољне температуре. „Тиме се топлији ваздух пење горе, па и тај облак аеросоли.“

Једна студија у Ирану је такође потврдила да ветар не игра никакву улогу у преношењу вируса.

Шта кад је напољу топло, а шта кад је хладно?

То није до краја научно разјашњено. Амерички истраживачи су пратили развој инфекције у топлим, хладним, сувим и влажним пределима Кине – и нису нашли никакве разлике. Једна аустријска студија је установила да ултраљубичасто зрачење Сунца убија вирус рецимо на површинама, али да то мало утиче на пренос заразе са човека на човека.

Мутерс каже да се на Сунце не треба ослањати – више је ултраљубичастиог зрачења лети, али је рецимо у снежним пределима оно још веће због рефлексације снега. Осим

тога, он указује да пандемија једнако погађа и топлије и хладније пределе.

Кекуле пак верује да то ништа не говори о суштини, јер претпоставља да се и у топлим пределима људи масовно заражавају унутра. „Баш тамо више бораве унутра са клима-уређајима и вентилаторима“, каже он.

Има ли опасности од спорта?

Стручњаци кажу да и спортисти – рецимо при цогирању – треба да држе одстојање од метар и по упркос томе што, у стању физичког оптерећења, дубље дишу и избацују више честица у ваздух. „Ако неко само протрчи поред вас, чак и на малом одстојању, ризик је веома мали“, каже нам Биргит Венер, истраживачица аеросоли са Лајбницевог института.

Слично мисли и њен колега Герхард Шојх – и задухани спортисти би морали да стоје минутима једни поред других да би се зараза пренела. Зато он не види проблем ни у тимским спортовима попут фудбала. „Али проблем настаје кад се користе свлачионице или тоалети. То су опасне просторије. Оне морају добро да се луфтирају.“

Као контроверзна важи једна холандска студија која је прошле године показала да је потребно веће одстојање међу спортистима. Кажу, од бициклиста ваља држати двадесет метара одстојања. Критичари наглашавају да је та студија обављена у аеротунелу, а не под реалним условима.

Да ли је сусрет са пушачима опаснији?

Још ниједна студија није повезала пасивно пушење са повећаним ризиком од заразе короном. „Пушењем се не избацује више вируса у спољашност“, каже Шојх. Ни Нико Мутерс са Универзитетске клинике у Бону не види да су пушачи на било који начин заразнији.

Додуше, према Институту „Роберт Кох“, пушачи имају нешто већи ризик од тешког обољења ако се заразе. Али по друге нису опаснији.

Да ли маска напољу има смисла?

Има, ако не може да се држи одстојање. Поготово у већим гужвама, рецимо на концертима. „Или кад сте на аутобуској станици, или у неком реду, онда маска има смисла“, закључује Венер.

(Дојче веле)